Статистичко истражување за патнички превоз

Т_ТРАНС.П.1_Q_МК_2021_4

Референтни метаподатоци според ESMS 2.0 структура

1	**Контакт**
1.1	**Организација/ институција за контакт**
Државен завод за статистика	
1.2	**Организациска единица за контакт**
Одделение за животна средина, енергетика и транспорт	
1.3	**Лице за контакт**
Татјана Стојановска	
1.4	**Звање на лицето за контакт**
Раководител на одделение	
1.5	**Поштенска адреса**
ул. „Даме Груев“ бр. 4, 1000 Скопје, Република Северна Македонија	
1.6	**Електронска адреса**
tatjana.stojanovska@stat.gov.mk	
1.7	**Телефонски број**
00389 2 3295-653	
1.8	**Факс**
00389 2 3111 336	
2	**Ажурирање метаподатоци**
2.1	**Последна потврда на метаподатоците**
07/11/2022	
2.2	**Последна објава на метаподатоците**
07/11/2022	
2.3	**Последно ажурирање на метаподатоците**
07/11/2022	

3 Статистичка презентација

3.1 Опис на податоците

Податоци за: превезени патници и патнички километри во градско - приградски превоз, национален и меѓународен линиски и слободен превоз, шопинг и туристички тури. Број на автобуси, седишта и линии во градско - приградски превоз, национален и меѓународен превоз.

3.2 Систем на класификации

Национална класификација на дејностите - НКД Рев.2; Номенклатура на територијални единици за статистика - НТЕС, 2016; Список на држави.

3.3 Опфат на сектор/и

Сектор Ж-Транспорт и складирање, класа 49.39-Патнички копнен и градски и приградски превоз, според НКД Рев.2.

3.4 Статистички концепти и дефиниции

Автобуси се моторни возила наменети за превоз на лица кои покрај седиштето на возачот имаат повеќе од осум седишта (вкупно 9 седишта заедно со возачот). Национален превоз на патници подразбира превоз на патници извршен во границите на нашата земја. Градско - приградски превоз подразбира превоз на патници во градско подрачје кое ги опфаќа и населбите во непосреден допир со главните населени места. Населби во непосреден допир со главните населени места се оние чие население во поглед на вработувањето и задоволувањето на секојдневните потреби е упатено на некоја зона на главното место. Меѓународен превоз на патници подразбира превоз на патници на кои почетната станица им е во нашата земја, а излезната во странство и обратно, како и превозот на патници извршен меѓу две места во странство. Може да се вклучи и превозот на патници извршен од превозник кој е регистриран како правен субјект во друга држава различна од земјата во која се врши превозот, како и транзитот низ една или повеќе земји. Линиски превоз на патници е јавен превоз во патниот сообраќај што се врши на одредена релација според регистриран возен ред и цена на превозот (ценовник) - Закон за превоз во патниот сообраќај („Службен весник на РМ“ бр. 68/2004) со измените и дополнувањата од 27.11.2006 година. Слободен превоз е јавен превоз за кој релацијата и другите услови се утврдуваат посебно за секој превоз. Екскурзија е превоз на лица или ученици од одредено место до некое туристичко одредиште или заради посета на саеми и други манифестации при што превезените патници можат да бидат резиденти на друга земја, за еден ден. Во оваа категорија спаѓа и превозот на туристи од нашата земја или резиденти на друга земја, за еден ден. Во оваа категорија спаѓа и превозот на туристи од туристичките места до одредено место надвор или во самото место. Туристички тури се турите што се реализираат како превоз на врзани релации, на пример кружно или, пак, како превоз на патници низ повеќе дестинации - делници со ноќевања. Превоз на деца се подразбира превозот од дома до училиште и обратно, а може да се одвива како линиски и слободен. Превоз на работници е превозот на работници за друг деловен субјект од одредено место до градилиште, земјоделско стопанство и сл. Друг превоз подразбира превоз на патници за свадби, спортски натпревари, митинзи и сл.

3.5 Статистичка единица

Секој деловен субјект (претпријатие, трговец поединец), којшто припаѓа на секторот Сектор Ж-Транспорт и складирање, класа 49.39-Патнички копнен и градски и приградски превоз, според НКД Рев.2.

3.6 Статистичка популација

Секој деловен субјект (претпријатие, трговец поединец), којшто припаѓа на секторот Сектор Ж-Транспорт и складирање, класа 49.39-Патнички копнен и градски и приградски превоз, според НКД Рев.2.

3.7 Референтна област

НТЕС 1 и 2 (Република Македонија)

3.8 Временска покриеност

Од прво тримесечие 1956 година.

3.9	**Базен период**

Не е применливо

4	**Единица на мерење**

Број, км, индекси.

5	**Референтен период**

Тримесечие.

6	**Институционален мандат**

6.1	**Законски акти и други договори**

Национални: Закон за државната статистика („Службен весник на Република Македонија" бр. 54/1997, 21/2007, 51/2011, 104/2013 , 42/2014, 192/2015, 27/16, 83/18, 220/18, 31/20) https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx и Програма за статистички истражувања 2018-2022 („Службен весник на Република Македонија" бр.22/18, 224/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија„ бр.18/20 и 300/20) https://www.stat.gov.mk/Dokumenti/202012231029.pdf .

Меѓународни: Речник за статистики на транспорт, ITF/Eurostat/UNECE, 2009

6.2	**Споделување на податоци**

Временска серија од 2008 година преку заедничкиот прашалник WEB Questionnaire UN/ECE/ITF/EUROSTAT и Annualy Transpot Questionnaire Trend in the Transport Sector.

7	**Доверливост**

7.1	**Доверливост - политика**

1. Заштитата на индивидуалните податоци е регулирана со Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx)

2.Основните принципи и активности, што се преземаат за да се обезбеди доверливоста на податоците се опишани во Политиката за статистичка доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf).

7.2	**Доверливост - третирање на податоците**

Во согласност со член 38 од Законот за државна статистика (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx) и Политиката за доверливост (https://www.stat.gov.mk/pdf/PolitikaZaDoverlivost.pdf),индивидуалните податоци не се објавуваат.

8	**Политика за објавување**

8.1	**Календар на објавување**

Датумот на објавување на податоците се утврдува во Календарот за објавување на Соопшгтенија, kој се ажурира квартално.

8.2 Пристап до Календарот на објавување

Календар на објавување http://www.stat.gov.mk/Kalendar_nov.aspx

8.3 Кориснички пристап

Сите корисници имаат истовремено (или еднаков) пристап до статистичките податоци: ова значи дека датумите за објавување на статистичките податоци се претходно јавно објавени и никој корисник нема пристап до официјалните статистички податоци пред нивното објавување. Статистичките податоци прво се објавуваат во едицијата „Соопштенија " на ВЕБ страницата на Државниот завод за статистика во 12.00 часот.

9 Фреквенција на дисеминација

Тримесечна.

10 Достапност и јасност

10.1 Соопштенија

Тримесечно соопштение: „Превезени патници со автобуси".

http://www.stat.gov.mk/PrethodniSoopstenijaOblast.aspx?id=72&rbrObl=24

10.2 Публикации

Податоците од ова статистичко истражување се расположливи во МАКСтат базата на податоци.

10.3 Онлајн база на податоци

МАКСтат-база на податоци - Транспорт

http://makstat.stat.gov.mk/PXWeb/pxweb/mk/MakStat/?rxid=46ee0f64-2992-4b45-a2d9-cb4e5f7ec5ef

10.4 Пристап до микроподатоци

Користењето на микроподатоци за надворешни корисници е можно само за истражувачки цели и се врши во согласност со Законот за државна статистика (член 41, член 42 и член 43). Пристапот до анонимизирани микроподатоци е дефиниран со интерна процедура на Државниот завод за статистика „Пристап до анонимизирани микроподатоци за научно-истражувачки цели". (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=22)

10.5 Друго

-Публикации:

Статистички годишник

http://www.stat.gov.mk/PrikaziPublikacija.aspx?id=34&rbr=735

-Податоците од истражувањето се испраќаат во Евростат и тие се објавени на веб-страницата на оваа институција.

По барање на корисниците, податоците се подготвуваат и во форма согласно нивните потреби

10.6 Документација за методологијата

Методолошко објаснување, национално

http://www.stat.gov.mk/MetodoloskiObjasSoop.aspx?id=72&rbrObl=24

Методологија за краткорочни деловни статистики, на Евростат, Речник за статистики на транспорт, ITF/Eurostat/UNECE, 2009

https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-manuals-and-guidelines/-/KS-RA-10-028

10.7 Документација за квалитетот

11 Управување со квалитет

11.1 Обезбедување на квалитетот

Квалитетот на процесите и продуктите, во Државниот завод за статистика се обезбедува со почитување на Европскиот Кодекс за работа на европската статистика (https://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=2) и Рамката за оценка на квалитетот во рамките на Европскиот статистички систем (ESS Quality Assusrance Framework--https://ec.europa.eu/eurostat/documents/64157/4392716/ESS-QAF-V2.0-final.pdf). Критериумите за квалитет се утврдени и во Законот за државна статистика во член 4б и член 4в (https://www.stat.gov.mk/ZakonZaStatistika.aspx).

11.2	Оценка на квалитетот

Државниот завод за статистика ги реализира статистичките активности во согласност со Статистичкиот бизнис процес модел, кој се базира на меѓународниот модел - Генерички статистички бизнос процес модел (Generic Statistical Business Process Model-GSBPM) . Примената на овој модел, како и примената на меѓународните стандарди во статистичката продукција обезбедуваат високо ниво на точност и споредливост на податоците

12	Релевантност

12.1	Потреби на корисниците

Податоците за патничкиот транспорт се користат од Владата, локалната самоуправа и бизнис заедницата. Деловните субјекти и други корисници ги користат податоците за патничкиот транспорт како показатели за креирање на нивните деловни политики. Надворешните корисници ги користат: -индикаторите за патничкиот транспорт за следење и анализирање на состојбите и движењата во областа на транспортот во земјата; -за пресметка на индикатори за патнички транспорт.

12.2	Задоволство на корисниците

Почнувајќи од 2009 година, Државниот завод за статистика на секои три години спроведува Анкета за задоволство на корисниците

12.3	Комплетност

Комплетност на податоците на национално ниво = 100%.

13	Точност и веродостојност

13.1	Севкупна точност

Методологијата на истражувањето и начинот на прибирање на податоците обезбедуваат солиден опфат и точност на податоците

13.2	Примерочни грешки

Не е применливо, статистичкото истражување не се спроведува врз случајно избран примерок и нема пресметка на примерочни грешки.

13.3	Непримерочни грешки

Грешки при мерењето: Давателите на податоци се информираат за истражувањето со испраќање на писмо за известување. Прибраните податоци се контролираат во Централниот завод. Грешки во обработката: Внесот на податоците се правеше во однапред подготвена апликација за внес. Во процесот на внесување на податоците се применуваа автоматски контроли, и тоа контрола при внес, како и дополнителна контрола по завршувањето на внесот. При појава на некои поголеми недостастатоци во прашалниците, беа контактирани давателите на податоци. Грешки во неодговор: Стапката на неодговор изнесува 1%.

14	**Навременост и точност**
14.1	**Навременост**
Т+ 45	
14.2	**Точност**
Податоците се објавени во утврдените рокови во согласност со Календарот на навременост.	
15	**Кохерентност и споредливост**
15.1	**Географска споредливост**
Податоците се произведуваат на национално ниво. Споредливоста е обезбедена на меѓународно ниво	
15.2	**Временска споредливост**
Временска серија од првото тримесечје на 1956 година и нема прекин на временската серија. Број на референтни периоди во временската серија од последниот прекин - 260.	
15.3	**Меѓудоменска кохерентност**
Не е применливо, СИ нема поврзување со други СИ.	
15.4	**Внатрешна кохерентност**
Внатрешната кохерентност на податоците е обезбедена.	
16	**Трошок и оптовареност**
Не се пресметува.	
17	**Ревизија на податоците**
17.1	**Политика за ревизија на податоците**
Во согласност со Политиката за ревизија на податоци во ДЗС. http://www.stat.gov.mk/ZaNas.aspx?id=25	
17.2	**Практика за ревизија на податоците**
Не е применливо, нема ревизија на податоците во ова СИ.	
18	**Статистичка обработка**
18.1	**Извори на податоци**

Ова статистичко истражување е примерочно истражување. При креирање на примерокот е применет методот на целосно истражување со cut-off праг. Примерокот за „Тримесечниот извештај за патничкиот транспорт“ (ТРАНС П.1) покрива 90% од вкупниот број на регистрирани деловни субјекти кои припаѓаат на секторот Ж-Транспорт и складирање, класа 49.39-Патнички копнен и градски и приградски превоз, според НКД Рев.2. Ажурирањето на примерокот се врши годишно. Во примерокот во 2018 година беа опфатени 230 деловни субјекти.

18.2 Фреквенција на прибирање податоци

Тримесечна.

18.3 Прибирање на податоците

"Податоците од истражувањето се прибираат на база на примерок со метод на самопополнување во статистичкиот прашалник „Тримесечен извештај за патничкиот транспорт"" (ТРАНС П.1). Претпријатијата ги пополнуваат податоците во статистичкиот прашалник и ги доставуваат по пошта до ДЗС најдоцна Т+45."

18.4 Проверка на податоците

Проверка на податоците се врши во согласност со дефинираните критериуми за контрола. Проверка на податоците се врши пред и по внесувањето. Проверка се врши и на готовите податоци пред нивното објавување.

18.5 Компилирање податоци

Едитирање: Пристигнатите податоци од деловните субјекти, по проверката и евентуалната корекција во консултација со извештајните единици, се внесуваат на електронски медиум, со вградени on-line контроли. Пресметка: Излезните податоци се дефинирани во апликацијата.

18.6 Прилагодување

Не е применливо, не се врши прилагодување на временската серија и сезонско прилагодување на податоците.

19 Коментар

Нема коментар.

А.1 Анекси